

Bijlage Ecologisch werkprotocol steenuil Parallelweg 16 Hierden

Hoort bij:
Nader onderzoek steenuil Parallelweg 16 Hierden
Versie Dec.23-v2, d.d. 15 december 2023

Uitvoering is in principe alleen mogelijk met een Wnb-ontheffing. Mogelijk zijn in de ontheffing nog aanvullende voorwaarden opgenomen. Deze moeten dan in dit protocol worden verwerkt. Het is aan te raden een kopie van de ontheffing, het Ecologisch werkprotocol, de Quicksan natuur en het nader onderzoek op het werk aanwezig te hebben en alle partijen hierover in te lichten.

Bescherming functionele leefomgeving steenuil i.v.m. sloop vaste rustplaats

Onderwerp	Maatregel	Uitvoering																																							
Locatie	Een oude eendenschuur aan de noordoostzijde van de Parallelweg 16 te Hierden, gemeente Harderwijk. Hier is in ieder geval een vaste verblijfplaats van de steenuil. De stallen worden gesloopt ivm asbestsanering.	Situatie 2023																																							
Effect sloop	Door de asbestsanering en de sloop van de stallen verdwijnt deze vaste rustplaats en mogelijk nestplaats van de steenuil. Daarvoor zijn mitigerende maatregelen nodig voorafgaand aan de sloop en permanente voorzieningen in de nieuwe situatie.	Medio 2024/2025																																							
Planning																																									
Zoveel mogelijk buiten de kwetsbare periode	Zoveel mogelijk werken buiten de kwetsbare periode van de steenuil. Zoals te zien op figuur 22 uit het Kennisdocument Steenuil is dat lastig. <i>Figuur 22: Op hoofdlijnen weergegeven de kwetsbare perioden van de steenuil.</i> <table><tr><td></td><td>jan</td><td>febr</td><td>mrt</td><td>apr</td><td>mei</td><td>juni</td><td>juli</td><td>aug</td><td>sept</td><td>okt</td><td>nov</td><td>dec</td></tr><tr><td>voortplanting</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Gebruik verblijfplaats</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table> Kwetsbare periode Er is geen echt gunstige periode voor uitvoering activiteiten. Bij effect op het nest uitvoering buiten de meest kwetsbare periode (voortplanting). Uitvoering dan bij voorkeur tussen augustus en januari. Als dit onmogelijk is, maatregelen treffen, zoals tijdelijke voorzieningen, bijv. afscherming, alleen bij daglicht werken e.d. ter garantie van de rust van de verblijfplaats. Hetzelfde geldt bij activiteiten met effecten op het leefgebied van de steenuil.			jan	febr	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec	voortplanting													Gebruik verblijfplaats												
	jan	febr	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec																													
voortplanting																																									
Gebruik verblijfplaats																																									

Onderwerp	Maatregel	Uitvoering
	<i>Figuur 23: Op hoofdlijnen weergegeven de perioden waarin activiteiten al dan niet uitgevoerd kunnen worden.</i> Activiteiten kunnen niet uitgevoerd worden Activiteiten kunnen mogelijk uitgevoerd worden: minst kwetsbare deel binnen de kwetsbare periode voor het uitvoeren van de activiteiten. Raadpleeg een steenuildeskundige voor de eventuele mogelijkheden, altijd met ontheffing. Activiteiten kunnen uitgevoerd worden	
Planning		
Voorafgaand aan de asbestsanering Minimaal 3 maanden <i>Ecologische begeleiding</i>	Plaatsen van: • 2 alternatieve nestkasten voor de steenuil • Bij voorkeur in overleg met de lokale uilenwerkgroep • Zo dicht mogelijk bij de noordoostelijke stal • Voldoende veilig tegen predatoren • Voldoende dekking en voedsel nabij • Duurzaam beheer van de kasten is geregeld	Dec. 2023
Voorafgaand asbestsanering Ecologische begeleiding	• Checken gebruik alternatieve nestkasten	Voorjaar 2024 of 2025
Voorafgaand aan de asbestsanering <i>Ecologische begeleiding</i>	• Enige isolatieplaten dak binnen verwijderen • Check gebruik nest-/rustplaats • Bij onverwachts nog aantreffen van beschermde soorten: staken van de werkzaamheden tot een bevredigende oplossing is gevonden. En inschakelen soortdeskundige.	1-2 weken voor sanering Tussen Aug.-Jan. 2024 of 2025
Asbestsanering		
<i>Ecol. begeleiding</i>	Schuur met rustplaats • Zorgvuldig handelen • Niet tijdens een vorstperiode • Alleen werken tussen 0.5 uur na zonsopkomst en 0.5 uur voor zonsondergang • Alleen handgereedschap / geen zwaar materieel • Bij onverwachts nog aantreffen van beschermde soorten: staken van de werkzaamheden tot een bevredigende oplossing is gevonden. En inschakelen soortdeskundige.	tussen Aug.24 - Jan.24 Of Aug.25 - Jan.25

Onderwerp	Maatregel	Uitvoering
	Overige schuren - Geen nadere maatregelen nodig - Bij onverwachts nog aantreffen van beschermde soorten: staken van de werkzaamheden tot een bevredigende oplossing is gevonden. En inschakelen soortdeskundige.	
Sloop		
<i>Ecol. begeleiding</i>	- Zorgvuldig handelen - Faunacheck 1-2 weken voorafgaand aan de sloop - Alleen werken tussen 0.5 uur na zonsopkomst en 0.5 uur voor zonsondergang ivm jachtgebied steenuil - Bij onverwachts nog aantreffen van beschermde soorten: staken van de werkzaamheden tot een bevredigende oplossing is gevonden. En inschakelen soortdeskundige.	Tussen Aug. en Jan.
Inrichting nieuwe situatie		
Permanente voorzieningen aanbrengen	- Afspraak maken over duurzame instandhouding geplaatste (tijdelijke) nestkasten steenuil - Het is nog niet bekend wat uiteindelijk met het gebied gaat gebeuren. Mogelijk een schaapskooi of grasland. Bij realisatie van een schaapskooi - Aanbrengen nestvoorziening op het erf (nader te bepalen) - Plaatsen dubbel raster – ruige en korte vegetatie - Creëren van aantal overhoekjes met ruigte - Creëren van uitzichtpunten (paaltjes) Bij inrichting als grasland - Plaatsen dubbel raster – ruige en korte vegetatie - Aangepast maaibeheer, bij voorkeur sinusbeheer - Creëren van aantal overhoekjes met ruigte - Creëren van uitzichtpunten (paaltjes) - Event. struweelrand met noot- of besdragende soorten 1 of 2 takkenhopen	Permanente voorzieningen aangeven op inrichtingstekening of inrichtingsplan
Gehele periode		
Functionele leefomgeving	- Werkzaamheden in donker en verlichting vermijden - Realiseren dan wel handhaven van voldoende dekking en voedsel in het leefgebied - Afwisseling korte en ruigere vegetatie - Voldoende zit en uitkijkposten	
Ecologische begeleiding		
Raadplegen deskundige	Voraf aan (en soms tijdens) de uitvoering van bovenstaande activiteiten, waarmee wordt voldaan aan de zorgplicht	

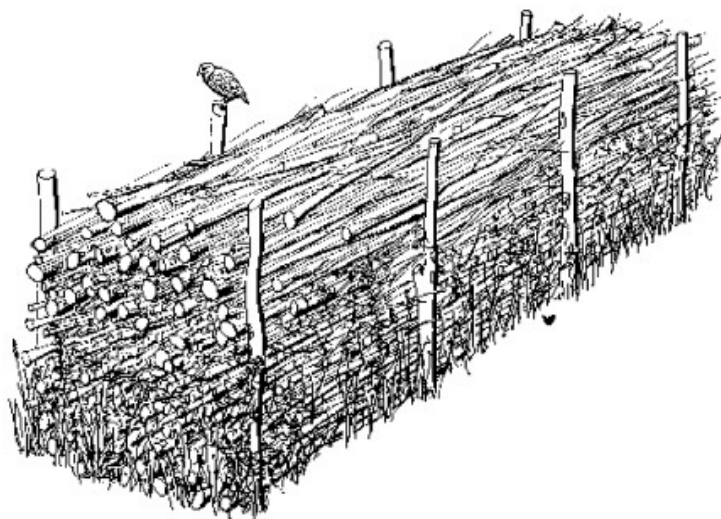
Resultaten nader onderzoek Parallelweg 16 en locatie mitigerende kasten

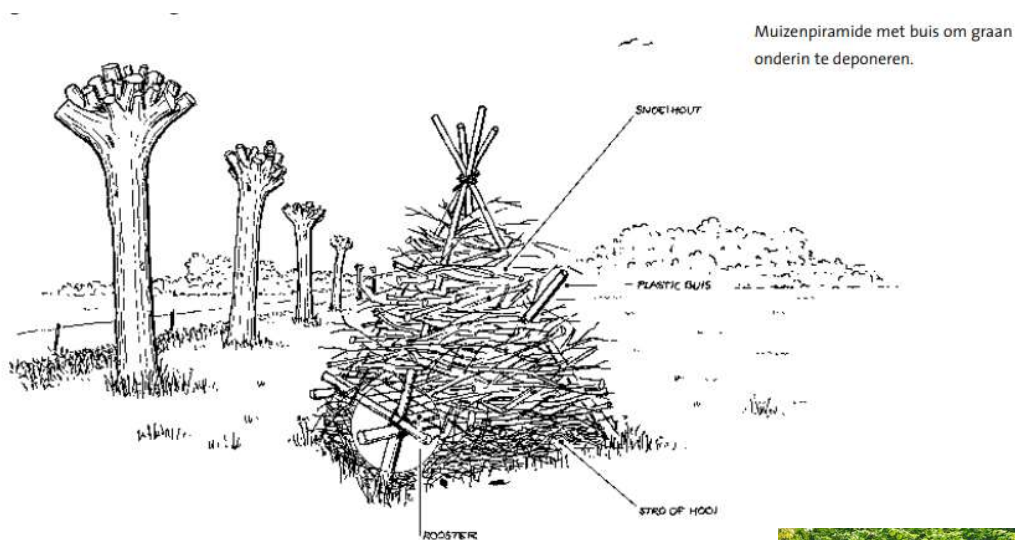
Globale ligging steenuil territoria 300m

Voorbeelden maatregelen steenuil

Bron: Stone: Steenuil onder de pannen

Takkenril met kruidenzoom: min. Lxbxh = 5x1x0.6m

Muizenpiramide met buis om graan onderin te deponeren.

Muizenschuilplaats

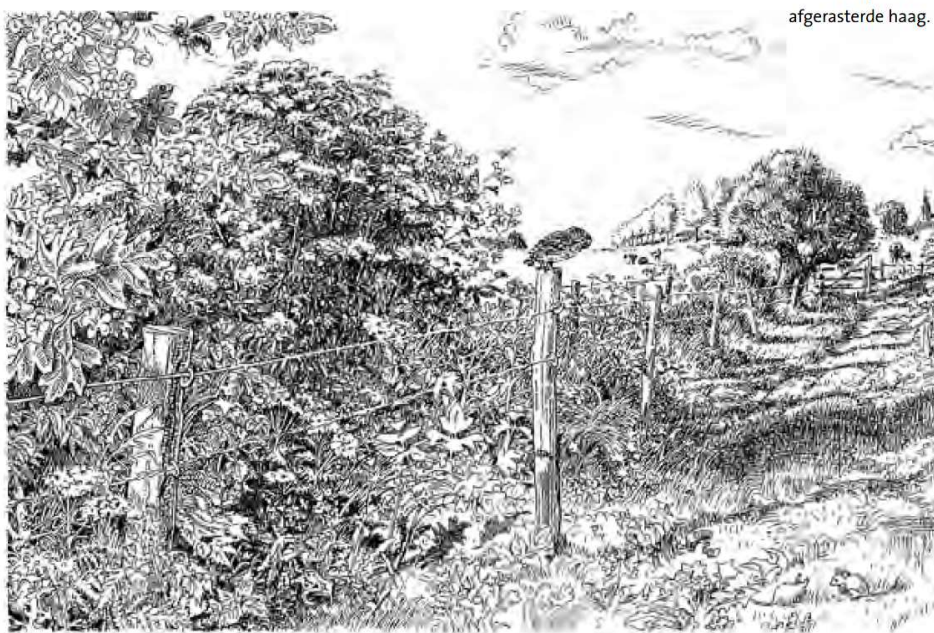
Het is voor muizen belangrijk dat ze in herfst en winter een droge schuilplaats hebben. De aanwezigheid van houtstapels, takken-, gras- of steenhopen kunnen hierin voorzien. Doe dit dan bij op plaatsen waar de belangrijkste voedselbronnen van de muis liggen, zoals onder noten- en fruitbomen, eik of kastanje. Een neergelegde golfplaat, een stapel stenen, wat buizen of nonchalant op elkaar gestapelde oude dakpannen vormen al een goede schuilplaats. Een bijkomend voordeel van voldoende schuilmogelijkheden is dat in de winter minder muizen binnenshuis een schuilplaats zullen zoeken. Tevens kunnen jonge uilen er bij gevaar ook een schuilplaats vinden.

Houtstapel en buizen redder juveniele steenuilen.

Steenuil bij een mooi ontwikkelde afgerasterde haag.

(Bron: Steenuil onder de pannen)